

De bibliotheek en haar plek in de Weerter samenleving

SP afdeling Weert, juni 2008

VOORWOORD

De SP ziet de bibliotheek als een belangrijke laagdrempelige voorziening in de Weerter samenleving. De Bibliotheek Weert fuseert per 1 juli 2008 met de bibliotheken in Nederweert, Leudal en Maasgouw.

Met deze notitie geven wij inzicht in de standpunten van de SP over de functie, de rol en de kwaliteit van de dienstverlening van de bibliotheek Weert, zodat deze kunnen worden meegenomen in het fusieproces.

Tevens levert de SP hiermee een bijdrage voor een fundamentele discussie over de rol en de toekomst van de bibliotheek in de Weerter samenleving.

De huidige kwaliteit van de dienstverlening van de bibliotheek dient minimaal gehandhaafd te blijven. Het is zaak om de vinger aan de pols te houden, zodat dat er geen verschraving van het aanbod plaats vindt en geen verlies van arbeidsplaatsen zal optreden.

In deze notitie geeft de SP aan op welke gebieden de bibliotheek een ondersteunende, activerende en enthousiasmerende rol zou moeten spelen.

De gemeente dient een duidelijke keuze te maken over de prioriteiten in het beleid van de bibliotheek. De SP hoopt dat deze notitie daar een belangrijke bijdrage in kan leveren. Concrete voorstellen worden in de komende tijd door de raadsfractie naar voren gebracht.

Werkgroep Bibliotheek
SP afdeling Weert
Juni 2007

INLEIDING

Landelijke ontwikkelingen

Landelijk en lokaal zijn de bibliotheken in beweging. De bibliotheeksector is bezig met een grote vernieuwingsoperatie met als doel dat de bibliotheken zich aanpassen aan de maatschappelijke behoeften en veranderingen. Deze operatie is vastgelegd in het Koepelconvenant Herstructurering Openbaar Bibliotheekwerk dat in december 2001 is ondertekend door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Ministerie van OCW.

Landelijk zijn de volgende ontwikkelingen gaande:

- Schaalvergroting. Bibliotheken fuseren tot grotere organisaties.
- Er zijn vanuit de branche richtlijnen voor kernfuncties, kwaliteit en certificering.
- Herdefiniëring van bestaansrecht, missie, visie en rol.
- De bibliotheken komen dichterbij het overheidsbeleid.
- Budgetsubsiëring met voorwaarden en meetbare resultaten.

Naast de vernieuwingen in de bibliotheken heeft ook de gemeente een meer actieve rol gekregen. Als opdrachtgever van het bibliotheekbeleid is de gemeente verantwoordelijk voor versterking van de lokale betrokkenheid van de burger.

Weert

De bibliotheek Weert heeft twee vestingen: de hoofdvestiging aan de Wilhelminasingel in Weert en een vestiging in Stramproy. De bibliotheek heeft plm. tienduizend leden. Zij werkt vooral actief samen met het basisonderwijs, vroeg-en voorschoolse educatie en ten behoeve van ouderen in de 'Bibliotheekdienst aan huis' en uitleningen in bejaardenhuizen. In Weert heeft in 2006 een herinrichting van het interieur plaatsgevonden in het kader van bibliotheekvernieuwing. Sindsdien wordt er gebruik gemaakt van zelfbedieningsbalies. Ten gevolge hiervan zijn de openingstijden zijn verruimd.

In juni 2007 heeft de gemeente Weert in de persoon van wethouder H. Coolen een intentieovereenkomst ondertekend met de gemeenten Nederweert, Leudal en Maasgouw met als doel per 1 juli 2008 te fuseren tot één bibliotheekorganisatie in Westelijk Midden-Limburg met een werkgebied van 126.500 inwoners.

ALGEMENE UITGANGSPUNTEN SP

De SP ondersteunt het Unesco-statuut voor het openbaar bibliotheekwerk (1994) waarin de kern van het belang van bibliotheken is verwoord;

"Vrijheid, welvaart, ontplooiing van de samenleving en het individu zijn fundamentele menselijke waarden. Deze kunnen alleen worden gerealiseerd door goed geïnformeerde burgers, die in staat zijn hun democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol te spelen in de samenleving. Constructief deelnemen aan het maatschappelijke leven en meewerken aan het vormgeven van de democratie zijn afhankelijk van voldoende opleiding en vrije en onbeperkte toegang tot kennis, wetenschap, cultuur en informatie."

DE PRAKTIJK

Werkbezoek

In maart 2008 heeft een tiental SP-leden op eigen initiatief een werkbezoek gebracht aan de bibliotheek Weert.

Peiling

In een steekproef in Stramproy en Weert is in april en mei 2008 een honderdtal mensen gevraagd naar hun mening over de bibliotheek en wat er beter kan. De enquêtes zijn afgenomen op woensdagmiddag bij de bibliotheek in Stramproy, op vrijdagavond en zaterdagochtend bij de bibliotheek Weert en in het winkelcentrum de Munt.

Samenvattend kunnen we stellen:

Veel bibliotheekbezoekers zijn tevreden over hun bieb. De meeste mensen kennen de bieb van het boeken uitlenen en dit was dan ook vaak het eerste wat mensen als antwoord gaven op de vraag: "Waar denkt u aan als ik zeg 'bibliotheek'." De andere diensten van de bieb zoals lezingen, voorlezen, computers etc. werden minder genoemd.

VISIE VAN DE SP VOOR DE TOEKOMST VAN DE BIBLIOTHEEK

De SP ziet de bibliotheek zo:

- De bibliotheek is er voor informatie, educatie, cultuur, ontmoeting en debat, lezen en literatuur.
- De bibliotheek is bereikbaar, betaalbaar, laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen.
- De bibliotheek biedt mensen toegang tot kennis, stimuleert om deel te nemen aan het sociale en culturele leven en draagt ertoe bij mensen weerbaar en kritisch te maken. Nodigt burgers uit met informatie- en kennisvragen naar de bibliotheek te komen. Zij bemiddelt actief tussen de vragen van de klanten en het aanbod aan informatie en biedt ondersteuning bij kennisverwerving.
- De bibliotheek is een aanjager in de emancipatie van burgers en helpt hen verder. Is vraaggericht, prikkelend en stimulerend, gaat verder dan de waan van de dag, biedt diepgang en heeft een kwalitatief hoog niveau.
- Een inspiratiebron voor de inwoners van Weert.

De SP is van mening dat de bibliotheek het gemeentelijke beleid kan ondersteunen door:

- Zich vooral te richten op kwetsbare groepen. Vooral op kinderen, ouderen en op mensen die een stimulans nodig hebben.
- Een stimulerende rol te spelen om ontlezing tegen te gaan. Kinderen en volwassenen stimuleren bij de verwerving van leesvaardigheden in samenwerking met het onderwijs en betrokken instellingen (voor-en vroegschoolse educatie, punt welzijn enz.). Programma's voor taalontwikkeling uitvoeren die gericht zijn op het tegengaan van achterstanden.
- Proactieve ondersteuning en versterking bieden voor inburgering en basiseducatie. Hierbij samenwerking zoeken met werkgevers, de Risse, Punt Welzijn, scholen, Gilde Opleidingen, ROC en de dienst sociale zaken van de gemeente.
- Integratie bevorderen. Integratie dient zo mogelijk ook tot uiting te komen in de opbouw van het personeelsbestand.

- De bibliotheek is een vrij toegankelijke plaats voor culturele vorming en ontmoeting zonder drempels, waar mensen elkaar treffen en waar verschillende culturen, opvattingen en tradities samenkomen. De bibliotheek moet een podium bieden voor iedereen die iets te melden heeft. Dat kan zijn in door openbare debatten over lokale actuele en historische onderwerpen of in de vorm van lezingen, tentoonstellingen en literatuurpresentaties waaraan vele Weerter burgers deelnemen. Samenwerking met andere culturele instellingen als het Munttheater en Rick hoort te verbeteren.
- Daarnaast kan de bibliotheek als onafhankelijk expert van informatie cursussen ‘omgaan met informatie’ aanbieden.
- Samenwerking met andere lokale instellingen om het effect en het aanbod van de instellingen te versterken.

BIJLAGE: Samenvatting enquête

Lid of geen lid:

Van de 100 deelnemers zijn 60 personen lid in Weert, 19 personen zijn lid in Stramproy. 21 personen zijn geen bibliotheeklid.

Leeftijd: loopt uiteen van 9 tot 84 jaar. De gemiddelde leeftijd is 44.

11 personen waren wel ooit lid van de bibliotheek, maar hebben het lidmaatschap opgezegd :

25 % vindt het lidmaatschap te duur en doet samen met iemand anders

30 % heeft geen tijd, 30 % koopt de boeken zelf

Van de 21 niet-leden maken 15 personen wel gebruik van de bibliotheek om:

- afgeschreven boeken te kopen (2) - komen met iemand anders mee (5)

- krant of tijdschrift lezen (6) - expo bezoeken (1) - boek lezen (1)

Waarom bent u lid?

De meeste leden komen om boeken te lenen 89% of voor de kranten en tijdschriften 27%.

Dvd's wordt door 12% genoemd, cd's door 9%, voorlezen door 4%.

De overige functies van de bibliotheek worden enkele malen genoemd: gesprekken, expo, voor school.

Waar denkt u aan bij het woord 'bibliotheek'? Wat voor associatie heeft u?

Deze vraag was gesteld om te peilen hoe men denkt over de bibliotheek. Behalve de traditionele functies wil de bibliotheek ook andere functies onder het voetlicht brengen. Van zowel de leden als de niet-leden noemt plm.

50% boeken als eerste associatie.

Verder scoren hoog:

Lezen 21% , informatie, advies, educatie 34%, cd's 14%, dvd's 5%, lezing 8%, (oase) van rust 5%, computers en internet 12%.

Genoemd werden nog: voorleeswedstrijd, vriendelijke medewerkers, kwaliteit, koffie, leenverkeer, folders, literatuur, gezellig, kindermiddagen, tentoonstellingen, boete, sociale contacten, boekenweek, kwaliteit, het ruikt lekker, zeurende kinderen, opvoedingsboeken, videospellen, veelzijdigheid.

Indien de bibliotheek zich wil profileren als een centrum waar meer mogelijk is dan boeken lenen, dan is er nog heel wat werk aan de winkel.

De vraag naar "Hoe de dienstverlening verbeterd kan worden" roept veel positieve reacties op, vooral de service, vriendelijkheid, verruiming van openingstijden, klantvriendelijkheid, zelfbedieningsbalies en (verlengen via) internet. Maar geeft ook tal van uiteenlopende **suggesties voor verbetering:**

- aanbod vergroten, meer openheid over het aankoopbeleid. Ook specifieke tips over de aanschaf.
- abonnement goedkoper voor 65+, gratis voor iedereen zeker voor kinderen
- wat de inrichting betreft is er behoefte aan rust en worden suggesties gedaan om de leeszaal en de romanafdeling te verplaatsen. Een aantal mensen heeft last van lawaai veroorzaakt door kinderen, meer inrichten op rolstoelers (te hoog)
- wensen mbt openingstijden: ook in de ochtenduren, 's avonds tot 22.00 of 23.00 uur, in de winter op zondag, woensdagavond
- faciliteiten: pinautomaat, coffeecorner, muziekhoeke met koptelefoon, boekhandel in de bibliotheek, speelhoeke
- activiteiten: (literaire) lezingen, meedoen met ledenwerfacties in de boekenweek
- computer en zelfbediening: moeilijk, onduidelijk, werkt niet altijd
- diversen: meer personeel, langere uitleentermijn, de bieb speelt een rol bij integratiebevordering, internet gratis, computers vervangen mensen niet.